

**Opinia do ustawy o systemie oceny zgodności
wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa**

I. Uwagi ogólne.

Opiniowana ustawa została uchwalona, z przedłożenia rządowego, na 26 posiedzeniu Sejmu w dniu 18 października 2006 roku.

Celem opiniowanej ustawy jest zapewnienie ochrony interesów państwa w zakresie obronności i bezpieczeństwa przez ustalenie zasad dotyczących oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa oraz zapewnienie warunków do przeprowadzenia takiej oceny przez kompetentne i niezależne podmioty. Ponadto ustawa ma na celu zapewnienie warunków do eliminowania zagrożeń, stwarzanych przez wyroby przeznaczone na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa, dla życia i zdrowia użytkowników oraz dla środowiska.

W myśl opiniowanego aktu prawnego wyrób przeznaczony na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa będzie podlegał, przed wprowadzeniem do użytku, ocenie zgodności z wymaganiami określonymi w specyfikacji technicznej. Ocena zgodności będzie obejmowała czynności wykonywane przez dostawcę w celu wykazania, że wyrób spełnia wymagania określone w specyfikacji technicznej, badania przeprowadzane przez jednostkę badawczą albo certyfikację przeprowadzaną przez jednostkę certyfikującą. Opiniowana ustawa określa zakres czynności dokonywanych przez dostawcę, tok oraz tryb badań prowadzonych przez jednostkę badawczą oraz działania jednostki certyfikującej przeprowadzającej certyfikację.

Etapem końcowym każdego z przytoczonych sposobów oceny zgodności będzie wystawienie deklaracji zgodności OiB czyli oświadczenia dostawcy stwierdzającego, na jego wyłączną odpowiedzialność, że wyrób jest zgodny ze specyfikacją techniczną. Deklaracja zgodności OiB wystawiona bez przeprowadzenia koniecznych czynności określonych ustawowo będzie nieważna, natomiast wyrób nie będzie mógł być wprowadzony do użytku. Deklaracja zgodności OiB zostanie dołączona do wyrobu. Jej wzór zostanie określony w

akcie wykonawczym wydanym przez Ministra Obrony Narodowej, działającego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.

O uzyskanie akredytacji OiB czyli uznanie kompetencji do prowadzenia działalności związanej z oceną zgodności będzie mogła starać się jednostka organizacyjna spełniająca określone ustawowo wymogi, m.in. dysponująca wyposażeniem technicznym niezbędnym do wykonania czynności związanych z oceną zgodności, niezależna od dostawców oraz przestrzegająca przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych. Akredytacja OiB będzie udzielana przez Ministra Obrony Narodowej i ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w zakresie ich właściwości, na podstawie wniosku jednostki organizacyjnej.

Nadzór nad funkcjonowaniem systemu oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa został podzielony w ustawie na dwie części. Jak wynika z uzasadnienia do projektu rządowego (druk sejmowy nr 317) będzie to: nadzór nad wyrobem wprowadzanym do użytku sprawowany przez rejonowe przedstawicielstwa wojskowe oraz nadzór nad działalnością jednostek badawczych i jednostek certyfikujących wykonywany przez Wojskowe Centrum Normalizacji Jakości i Kodyfikacji oraz organ wyznaczony przez ministra właściwego do spraw administracji.

Opiniowana ustawa będzie podstawą do pobierania od dostawców opłat za czynności związane z badaniami na potrzeby oceny zgodności wyrobów oraz z certyfikacją. Opłaty te będą zróżnicowane, w zależności od rodzaju i zakresu wykonywanych czynności, a ich maksymalne wysokości zostaną określone w akcie wykonawczym.

Opiniowana ustawa nowelizuje trzy obowiązujące akty prawne – ustawę o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, ustawę o systemie oceny zgodności oraz ustawę – Prawo telekomunikacyjne.

Opiniowany akt prawny wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2007 roku, z wyjątkiem przepisów regulujących kwestie akredytacji jednostek, co do których okres vacatio legis wynosi 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.

II. Uwagi szczegółowe.

1. W art. 3 w pkt 6 zostało zdefiniowane pojęcie "dostawcy". Użycie liczby mnogiej ("producentów, dystrybutorów i importerów"), zamiast liczby pojedynczej, niekorzystnie wpływa na czytelność tej definicji.

Propozycja poprawki:

- w art. 3 w pkt 6 wyrazy *"producentów, dystrybutorów i importerów"* zastępuje się wyrazami *"producenta, dystrybutora i importera"*.

2. W art. 6 w ust. 2 wskazano grupy wyrobów, które będą podlegały ocenie zgodności. W pkt 8 tego przepisu jest mowa o materiałach wybuchowych, z wyjątkiem tych do zastosowań cywilnych. Należy zwrócić uwagę, że częścią obowiązującego porządku prawnego jest ustawa z dnia 21 czerwca 2002 roku o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, która definiuje to pojęcie. Jeśli zakresy pojęciowe tych terminów są tożsame, należy posługiwać się ugruntowanym pojęciem ustawowym.

Propozycja poprawki:

- w art. 6 w ust. 2 w pkt 8 wyrazy *"tych do zastosowań cywilnych"* zastępuje się wyrazami *"przeznaczonych do użytku cywilnego"*.

3. Można rozważyć uszczegółowienie odesłań zawartych w art. 8 ust. 7 oraz w art. 9 ust. 4, które odnoszą się do dokumentów sporządzonych w języku obcym.
4. Należy skorygować w art. 8 w ust. 10 błędne odesłanie dotyczące wyrobów wykonywanych w cyklu pracy rozwojowej i wdrożeniowej, ponieważ ust. 8 dotyczy innego zagadnienia – możliwości wykorzystania wyników badań przeprowadzonych przez inne, akredytowane laboratoria badawcze.

Propozycja poprawki:

- w art. 8 w ust. 10 wyrazy *"w ust. 8"* zastępuje się wyrazami *"w ust. 9"*.

5. W art. 9 w ust. 2 w pkt 1 i w ust. 10 w pkt 1 oraz w art. 11 w ust. 1 w pkt 1 w sposób niekompletny określono dane dotyczące dostawcy. Zgodnie z definicją z art. 3 pkt 6 dostawcą jest przedsiębiorca (czyli zarówno osoba fizyczna jak i prawna), która realizuje dostawy wyrobów na rzecz jednostek wojskowych lub policyjnych. Natomiast zakres danych, jaki wynika z przytoczonych przepisów odnosi się wyłącznie do przedsiębiorcy będącego osobą prawną. Zakres ten powinien być uzupełniony o dane charakteryzujące przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną.

Propozycja poprawki:

- w art. 9 w ust. 2 w pkt 1 i w ust. 10 w pkt 1 oraz w art. 11 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy "nazwę i siedzibę (adres) dostawcy" zastępuje się wyrazami "firmę dostawcy, jego siedzibę i adres albo miejsce zamieszkania i adres".

6. Zmian redakcyjnych wymagają w art. 11 ust. 2 i 3. Ponadto odesłanie w art. 11 w ust. 3 do czynności "określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 10 pkt 1" jest nieprawidłowe, ponieważ z upoważnienia ustawowego wynika, że rozporządzenie określi szczegółowy sposób prowadzenia oceny zgodności. Czynności zostały wskazane w samej ustawie – w art. 7, 8 i 9.

Propozycje poprawek:

- w art. 11 w ust. 2 i 3 wyrazy "albo 8 albo 9" zastępuje się wyrazami ", 8 albo 9";
- w art. 11 w ust. 3 skreśla się wyrazy "określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 10 pkt 1".

7. Opiniowana ustawa przesądza w art. 15 w ust. 5, że jeśli po udzieleniu akredytacji OiB jednostka badawcza lub jednostka certyfikująca przestała spełniać którykolwiek z wymogów dotyczących udzielenia akredytacji OiB, właściwy minister może ograniczyć zakres akredytacji, zawiesić albo cofnąć akredytację. Należy zwrócić uwagę, że ustawa nie określa przesłanek zastosowania jednego z tych działań, przez co pozostawia decyzję w tym zakresie do wyłącznego uznania Ministra Obrony Narodowej albo ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Ponadto przytoczony przepis wymaga zmiany redakcyjnej.

Propozycja poprawki:

- w art. 15 w ust. 5 wyrazy "albo zawiesić" zastępuje się wyrazami ", zawiesić".